

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»
ЖИТОМИРСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА»
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЦЕНТР СОЦІОЛОГІЧНИХ ТА ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ БІЛОРУСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (М. МІНСЬК, БІЛОРУСЬ)
ВИЩА ТЕХНІЧНА ШКОЛА В КАТОВІЩЕ (М. КАТОВІЩЕ, ПОЛЬЩА)**



АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
26 березня 2021 року**

Житомир 2021

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Чернецький Ю.О., доктор соціологічних наук, доцент, професор кафедри соціально-реабілітаційних технологій Житомирського економіко-гуманітарного інституту Університету «Україна»

Бородіна О.С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціально-реабілітаційних технологій Житомирського економіко-гуманітарного інституту Університету «Україна»

Шафранова К.В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та туризму Житомирського економіко-гуманітарного інституту Університету «Україна»

Гусаревич О.В., кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри соціально-реабілітаційних технологій Житомирського економіко-гуманітарного інституту Університету «Україна»

Карпенко С.В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та туризму Житомирського економіко-гуманітарного інституту Університету «Україна»

Ковальова О.В., доктор психологічних наук, доцент кафедри психології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Б. Хмельницького

Кузьменко В.Й., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціально-реабілітаційних технологій Житомирського економіко-гуманітарного інституту Університету «Україна»

Артеменко А.Б., старший викладач кафедри соціально-реабілітаційних технологій Житомирського економіко-гуманітарного інституту Університету «Україна»

Варіга Г.Б., магістр психології, старший викладач кафедри психології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Б. Хмельницького

Ананьєв В.Л., кандидат соціологічних наук, Центр соціологічних та політичних досліджень Білоруського державного університету (м. Мінськ)

Остєнда А., PhD, Вища технічна школа в Катовіце (м. Катовіце)

Рекомендовано до друку Вченою радою Житомирського економіко-гуманітарного інституту Університету «Україна», протокол №9 від 19.03.2021 р.

Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 26 березня 2021 року. – Житомир: ПП «ДжіВіЕс», 2021. – 150 с.

Розглядаються проблеми та напрями формування життєвих стратегій молоді з особливими потребами, соціально-педагогічні чинники соціалізації особистості в умовах суспільної трансформації, теоретичні та практичні аспекти фізичної реабілітації, сучасний стан і перспективи розвитку національної економіки України.

Матеріали представлені методом прямого відтворення тексту, що був наданий авторами, які несуть відповідальність за його достовірність, зміст і стилістику, за правильне цитування джерел та посилання на них. Редакція може не поділяти точку зору авторів.

відчуттів як: печаль, депресія, співчуття до себе, вразливість, меланхолія, образливість, самотність, смуток, сердечність, непотрібність.

З вище зазначеного слідує, що самотність є серйозною проблемою в студентському середовищі, із завершенням навчання в школі, коли молоді люди вступають в самостійне життя, все сильніше відчувається проблемність самого життя, актуальними стають питання самореалізації та здійснення поставлених життєвих планів. після закінчення школи змінюється об'єктивне соціальне становище юнаків і дівчат, структура їх соціальних і міжособистісних зв'язків.

Список використаної літератури:

1. Абрамова, Г.С. Возрастная психология Текст. / Г.С. Абрамова. — Учебное пособие для студентов вузов. - М.: Академический Проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2000. — 624 с.
2. Андреева Г.М. Социальная психология / Г.М. Андреева. — М.: Наука, 2003. — 324с
3. Данияров С.Б. Адаптация студентов к вузовскому обучению — сложный биосоциальный процесс, ...Взаимосвязь физиологических и психологических показателей у студентов / С.Б. Данияров, В.В. Соложенкин, И.Г. Краснов // Психол. ж. 2011.
4. Кон И.С. Психология юношеского возраста : проблемы формирования личности : учеб. пособие для студ. пед. ин-тов / И.С. Кон. М. : Просвещение, 1979. — 175 с.
5. Корчагина С.Г. Психология одиночества - М.: МПСИ, 2008. — 228_с.
6. Николаева Н.А. Изучение одиночества на этапе взросления // Вестник ОГУ. — 2005. — Том 1 — с 59-62
7. Слободчиков, И.М. Современные исследования переживания одиночества // Психологическая наука и образование. — 2007. — № 3. — с 27-35.
8. Толстых, Н.Н. Жизненные цели и социальная ситуация развития в юности // Современные проблемы психологии личности: теория и практика. Материалы международной научно-практической конференции. М.: Издательство Московского психолого-социального института. — 2008. — с 174-178
9. Шарипова Я.Р. Переживание одиночества в подростковом и юношеском возрасте. — Материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых специалистов «Психология 21 века» 22-24 апреля 2005 года \ под ред. В.Б. Чеснокова. — СПб., 2005. — 612 с.

Монич Н.О.,

студентка 1 курсу,

Мукачівський державний університет

Науковий керівник: Лавренова М.В., к.пед.н., доцент,

доцент кафедри теорії та методики початкової освіти, Мукачівський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Сьогодні розвиток інформаційних технологій не стоїть на місці. Проникнення засобів ІКТ в освітній процес протягом останніх 25 років відбувалося спонтанно і нерівномірно. Гаджети міцно увійшли в наше життя і стали його невід'ємною частиною. Нерідко буває, що учні обізнані про новинки електронного світу краще, ніж педагог; їх вміння схоплювати на льоту ІТ-новинки і використовувати їх в повсякденності дивує. У науковому середовищі словосполучення «інформаційно-комунікаційні технології» несе смислове навантаження, яке тотожне процесу систематизації методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, обробки, зберігання, розповсюдження, відображення і використання інформації в інтересах її користувачів. За своєю сутністю інформаційно-комунікаційні технології — це поєднання інформаційних технологій з комунікаційними для вирішення різноманітних завдань в рамках формування сучасного інформаційного суспільства [1].

Уроки з використанням інформаційно-комунікаційних технологій є особливо актуальними в початковій школі. Учні молодших класів мають наочно-образне мислення, тому дуже важливо будувати їх навчання, застосовуючи якомога більше якісного ілюстративного матеріалу, залучаючи до процесу сприйняття нового не тільки зір, але і слух, емоції, уяву.

У Національній доктрині розвитку освіти України в XXI столітті вказано, що першочерговим завданням державної освітньо-соціальної політики є формування особистості, котра буде жити в гармонії з природою, соціальним середовищем, тобто стане позитивно соціалізованою в суспільстві.

Однак, у практиці роботи освітніх закладів процес соціалізації особистості набув другорядного характеру, бо на перше місце виходить процес навчання. Як результат, більшість випускників шкіл мають недостатньо сформовані життєві компетенції, нерозвинені соціальні здібності, не здатні до самореалізації в соціумі, проявляють схильність до асоціальної поведінки. Саме тому дослідження проблеми соціалізації особистості є актуальним.

Проблема соціальної адаптації та становлення молодших школярів протягом останніх років інтенсивно досліджували як вітчизняні, так і зарубіжні вчені: соціологи, психологи, педагоги, а саме: Г.Авер'янова, Т.Алексєєнко, П.Бернс, І.Бех, Н.Бібік, Л.Божович, Б.Братусь, О.Вашенка, Дж.Герберт, С.Гессен, Т.Говорун, Н.Голованова, Е.Дюркгейм, І.Зверева, С.Кириленко, Я.Коломінський, Ф.Кольберг, Я.Коменського, І.Кон, О.Кононко, П.Куліша, О.Кузьменка, Н.Лавриченко, М.Лукашевич, В.Москаленко, В.Оржеховська, Т.Парсонс, Й.Песталоцці, У.Томас, М.Шибутані.

Соціалізація – це складний і тривалий процес включення індивіда до системи соціальних зв'язків і відносин, його активної взаємодії з оточенням, унаслідок якої він засвоює зразки поведінки, соціальні норми та цінності, необхідні для його успішної життєдіяльності у цьому суспільстві [3].

Соціалізація визначається характером самого суспільства, його характеристиками та потребами. Зі змінами в соціумі трансформуються критерії та норми життєдіяльності людини, а також умови її творчої самореалізації.

Соціалізація відбувається під впливом значної кількості обставин та чинників, а саме: держави, суспільства, сім'ї, неформальних груп, засобів масової інформації, релігії тощо. Соціалізація здійснюється протягом усього життя людини, поділяючись на первинну (соціалізація дитини у межах родинних зв'язків) і вторинну (соціалізація у межах соціальних інститутів, соціальних контактів поза межами безпосереднього середовища дитини). Це відбувається тому, що умови життя людини, а значить і вона сама, постійно змінюються, вимагають входження у нові соціальні ролі, змін статусу, інколи докорінних.

Учені розрізняють два види соціальної адаптації: активну і пасивну. В процесі активної адаптації індивід прагне енергійно взаємодіяти із середовищем, впливати на його розвиток та зміни, долати труднощі й перепони, вдосконалювати суспільні процеси. При пасивній адаптації індивід не прагне змінити навколишню дійсність, пасивно приймає існуючі норми, оцінки, способи діяльності, слабо мобілізує біологічні та психологічні ресурси для пристосування в соціальному середовищі [2].

Основними функціями школи, як виховної організації у процесі соціалізації можна вважати наступні:

- прилучення людини до культури суспільства;
- створення умов для індивідуального розвитку і духовно ціннісної орієнтації;
- автономізація підростаючих поколінь від дорослих;
- диференціація виховуваних з відповідниками з їх особистісними ресурсами стосовно реальної соціально-професійної структури суспільства [4].

Завданням вчителя початкових класів та соціального педагога на даному етапі є: «утвердження, коригування та розвиток базової системи життєвих відносин та орієнтацій, чуттєвості, інтелекту та волі, формування нахилів та вподобань, соціальних інстинктів та пристрастей, утвердження соціальної форми сприйняття, переживання, усвідомлення й задоволення потреб та інтересів» [3, с.255].

Соціологи, психологи, педагоги виділяють основні умови і фактори соціалізації молодшого школяра. Згідно досліджень науковців до основних умов ефективної соціалізації дитини відносяться:

1. емоційно-комфортна атмосфера в класі;
2. психічне здоров'я дітей;
3. сприятливі умови для соціалізації дитини, забезпечення його психологічного комфорту в колективі;
4. організація психолого-педагогічного моніторингу показників розвитку, здоров'я і виховання дітей;
5. тісний контакт вчителів і батьків;
6. формування партнерської співпраці, готовність працювати в соціально-орієнтованому напрямку.

Підготовка студентів спеціальності 013 «Початкова освіта» до викладання уроків у закладах загальної середньої освіти передбачає оволодіння студентами інформаційно-комп'ютерними технологіями та елементами мобільного навчання. Це відбувається у процесі вивчення фахових дисциплін. На цих заняттях студенти опановують теоретичний матеріал з дисциплін, зокрема: «Основи інформаційних технологій», «Основи природознавства з екологією», «Вступ до спеціальності», «Іноземна мова», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Сучасна українська мова з практикумом», «Загальна та вікова психологія», «Анатомія і фізіологія дітей з основами генетики і валеології» та інші, а також вчать створювати: буклети, буктрейлери, віртуальні та інтерактивні екскурсії, інтерактивні комп'ютерні флеш – ігрові вправи, інтелектуально-творчі завдання, карти знань, комікси, плакати, постери, фото колажі, QR-коди, тощо.

Отже, в результаті освіти повинна скластися своєрідна готовність до життя: здатність діяти, приймати рішення, вибирати своє місце в моральних опозиціях, будувати відносини з різними людьми, знаходити необхідну інформацію і успішно користуватися нею. Іншими словами, сучасна освічена людина повинна бути добре соціалізована.

Список використаної літератури:

1. Вільцанюк І.І. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в національно-патріотичному вихованні молоді. – Електронний ресурс. – [Режим доступу]: <https://dismp.gov.ua/vykorystannia-informatsijno-komunikatsijnykh-tehnolohij-v-natsionalno-patriotychnomu-vykhovanni-molodi/>
2. Захарова Н.М. Адаптація дітей дошкільного віку до сучасного соціального простору: Монографія. – Донецьк: вид-во «Нолідж», 2010. – 218 с.

3. Медведєва В. Особливості процесу соціалізації особистості в умовах інформаційного суспільства / В. Медведєва // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського : зб. наук. пр. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. – Київ, 2016. – Вип. 43. – С. 584–595.

4. Муляр Н. Особливості соціалізації учня початкових класів на уроках «Я у світі» Актуальні питання гуманітарних наук. Серія Педагогіка. Вип.10, 2014. С.253-258.

Москаль Д.І.,

студентка 1 курсу, Мукачівський державний університет

Філей В.І.,

студентка 1 курсу, Мукачівський державний університет

Науковий керівник: Лавренова М.В., к.пед.н., доцент,

доцент кафедри теорії та методики початкової освіти, Мукачівський державний університет

СОЦІАЛІЗАЦІЯ УЧНІВ ЧЕРЕЗ ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ

Сучасне суспільство потребує соціально активної та ділової особистості. І освіта висуває нові вимоги до сучасних випускників. В умовах сучасного соціального середовища учневі необхідно не просто мати набір знань з певних предметів, а орієнтуватися в постійно мінливих умовах, приймати рішення, шукати відповіді на нестандартні питання, шукати нові шляхи досягнення поставлених цілей та орієнтуватися в інформаційному полі. Однією з можливостей для створення таких умов є використання інтерактивних методів навчання, що дозволяють учню займати активну позицію в навчальному процесі, самому шукати відповіді, вступати в дискусію, давати оцінку результату своєї діяльності.

Навчання учнів з використанням інтерактивних методів та технологій присвячені праці вчених, педагогів, психологів, філософів, методистів, а саме: Ш. Амонашвілі, В.Безпалька, І. Беха, П. Гальперіна, В. Давидова, Дж. Дьюї, Д. Ельконіна, А. Зязюна, М. Кларина, В. Кременя, Л. Пироженко, С. Подмазіна, О. Пометун, І. Якимської та інших.

Інтерактивні методи – комунікативні та діалогові методи активного навчання, пов'язані з опорою на групові взаємодії, співробітництво, спільну діяльність за рішенням освітніх завдань. Вони орієнтовані на навчання через діяльність, спираючись на мислення і уяву. Обґрунтування використання активних методів навчання викладені в технології проблемного навчання Дж. Дьюї, розвиваючого навчання (Д. Ельконін, В. Давидов), які спрямовані на розвитку самостійності у рішенні навчальних задач. Інтерактивні методи спрямовані на навчання через активну діяльність. Впровадження таких методів дозволяє спиратися на мислення і уяву учнів, активувати спільний (колективний груповий) пошук рішення пізнавальних завдань. Іншими словами, інтерактивне навчання – це, перш за все, діалогове навчання, в ході якого здійснюється взаємодія між учителем і учнями, а також між самими учнями.

Соціалізація молодшого школяра це процес встановлення взаємин суб'єкта з соціумом на основі реалізації індивідуальної стратегії навчання, самопізнання та самореалізації особистості, що забезпечує знання, соціально орієнтовані мотиви і досвід особистості.

У зв'язку зі змінами в освітній системі все більше уваги приділяється інтерактивним технологіям навчання. Щоб виділити соціалізуючі можливості інтерактивного навчання, розглянемо його визначення, ознаки та функції.

Інтерактивний – означає здатність взаємодіяти або перебувати в режимі бесіди, діалогу з чим-небудь або ким-небудь.

Навчання із застосуванням інтерактивних технологій побудовано на взаємодії учнів з навчальним оточенням, при цьому навчається стає повноправним учасником навчального процесу, його досвід служить основним джерелом отримання знань, педагог, перебуваючи в позиції партнера-помічника, стимулює ініціативність учнів, а його активність поступається місцем активності учнів.

Інтерактивні технології навчання в сукупності представляють процес, заснований на системі правил організації взаємодії учнів між собою і з викладачем, що забезпечує педагогічно ефективне пізнавальне спілкування, в результаті якого створюються умови для ситуації успіху в навчальній діяльності та розвитку соціально-значущих компетенцій.

Інтерактивне навчання дозволяє критично мислити, вирішувати складні проблеми на основі аналізу обставин і відповідної інформації, зважувати альтернативні думки, приймати продумані рішення, брати участь в дискусіях, спілкуватися з іншими людьми. Для цього на заняттях організуються індивідуальна, парна і групова робота, розробляються дослідні проекти, проводяться рольові ігри, йде робота з документами та різними джерелами інформації, створюються творчі роботи (1).

Основними формами інтерактивної роботи в початковій школі є: взаємодія учнів і парам та мікрогрупах, «Ажурна пилка», «Акваріум», «Вузлики», «Дерево рішень», «Дискусія», «Займи позицію», «Карусель», «Коло ідей», «Мікрофон», «Мозковий штурм» (О.Пометун, 2007).

На наш погляд, інтерактивним технологіям навчання також властива функція формування в студентів умінь, здібностей і якостей, що сприяють самореалізації людини в тому суспільстві, до якого він належить, тобто мова йде про соціалізуючі функції, зокрема:

- 1) уміння приймати рішення в складних ситуаціях;
- 2) адекватно ставити перед собою мету і досягати її найбільш ефективним способом;

ЗМІСТ

Назва статті	Автор	Сторінка
СЕКЦІЯ І. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЧИННИКИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУСПІЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ		
THE PECULIARITIES OF CONFLICT BEHAVIOR DYNAMICS TYPES AMONG STUDENTS	Dutkevych T.	3
ПСИХОЛОГІЯ ТЕРОРИЗМУ ЯК СОЦІАЛЬНОГО ЯВИЩА	Зубро О.С.	4
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВОГО ЛІДЕРА – ФАХІВЦЯ З МЕНЕДЖМЕНТУ, ЩО ГРУНТУЄТЬСЯ НА ЛІДЕРСЬКІЙ КОМПЕТЕНТНОСТІ	Карпенко В.С.	6
ЕТИКА І ДЕОНТОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	Кузьменко В.Й.	7
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ПРИКОРДОННИКА У ЗРЛОМУ ДОРОСЛОМУ ВІЦІ	Купчишина В.Ч.	8
ОСОБЛИВОСТІ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕРЕЖИВАННЯ САМОТНОСТІ	Малихіна Я.	11
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	Монич Н.О.	13
СОЦІАЛІЗАЦІЯ УЧНІВ ЧЕРЕЗ ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ	Москаль Д. І. Філей В. І.	15
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ	Назаркевич О.В.	16
РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ОДИН З АСПЕКТІВ СОЦІАЛІЗАЦІЇ УЧНІВ ШКОЛИ І СТУПЕНЯ	Павлишинець Т. П. Рензей В. М.	17
СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУСПІЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	Панчук Н.П.	19
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ	Панчук Н.П. Маринчак Г.М.	20
СОЦІАЛІЗАЦІЯ І ВИХОВАННЯ: ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	Столяренко О. В. Столяренко О. В.	21
ПРОБЛЕМА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ НУШ	Столяренко О.Б.	23
2014–2020 CHANGE OF GLOBAL EUROPE (OR TODAY’S EUROPEAN WORLD) DEMOCRACY INDEX	CHERNETSKIY Y.	27
АСЕРТИВНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ЯК ВАЖЛИВА ВЛАСТИВІСТЬ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ У ПІДЛІТКІВ	Шевченко Г.Є. Кузьміна Г.С.	33



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>